

HOMILADOR AYOLLARDA GEMATOLOGIK KO'RSATKICHLARNING
REFERENS INTERVALLARINI TAKOMILLASHTIRISH VA LABORATOR
DIAGNOSTIKA ALGORITMINI ISHLAB CHIQISH

Atadjonova Oydin Nurullayevna

Urganch davlat tibbiyot instituti

Mavzuning dolzarbligi. Homilador ayol sog'ligi nafaqat O'zbekiston, balki umumjahon mamlakatlarining tibbiy va ijtimoiy ahamiyatga ega bo'gan dolzarb masalalaridan biri hisoblanadi. Chunki bu nafaqat onada, shu bilan birga bolada ham turli kasalliklar, og'ir asoratlar hamda nogironlik sonining ko'payishiga olib keladi. "Homiladorlik davrida ayol organizmida jiddiy fiziologik va gematologik o'zgarishlar (aylanib yuruvchi qon hajmining ortishi, gemodilyutsia va h.k.) kuzatiladi. So'nggi yillarda umumiy aholi uchun mo'ljallangan standart laboratoriya me'yorlari (referens intervallari) homilador ayollar uchun qoniqarli emasligi, bu esa asossiz davolash yoki aksincha, yashirin patologiyalarni (masalan, temir tanqisligi anemiyasi, trombotsitopeniya) vaqtida aniqlamaslikka olib kelayotgani kuzatilmoqda. Shu sababli, homiladorlik uch oyliklari (trimestrlar) bo'yicha gematologik ko'rsatkichlarning aniq referens intervallarini takomillashtirish va zamonaviy diagnostika algoritmlarini ishlab chiqish zamonaviy akusherlik va gematologiyaning dolzarb vazifasi hisoblanadi."

Tadqiqot maqsadi. Homilador ayollar (trimestrlar kesimida) gematologik ko'rsatkichlarning individual referens intervallarini optimallashtirish hamda ular asosida laborator diagnostikasini o'rganish.

Material va uslublar. Tadqiqot uchun klinik material 2026-yil davomida Medmarial klinikasining homilador ayollar patologiyasi bo'limida turli tashxislar bilan davolangan 80 nafar homilador ayollar kasallik tarixidagi umumiy qon tahlili ma'lumotlaridan olindi. Bemorlarning yoshi 19-40 yosh, o'rtacha yosh ko'rsatkichi $27,59 \pm 1,62$ ni tashkil etdi. Homiladorlik davrida ayol organizmida jiddiy fiziologik va gematologik o'zgarishlar yuz beradi.

Олинган натижалар: Tadqiqotlar natijasida homiladorlikning har bir trimestrida gemoglobin va gematokrit ko'rsatkichlarining fiziologik pasayishi hamda leykotsitlar sonining dinamik ortishi aniqlandi. Mavjud umumiy laborator me'yorlar ushbu fiziologik tebranishlarni to'liq qamrab olmaganligi sababli, har bir davr uchun yangi takomillashtirilgan referens intervallar jadvali shakllantirildi.

Xulosa. Homilador ayollarda gematologik ko'rsatkichlarini umumiy me'yorlar bilan emas, balki takomillashtirilgan maxsus referens intervallar orqali baholash zarur.

Ishlab chiqilgan diagnostika algoritmi tibbiyot amaliyotiga joriy etilganda, asoratlarni erta bosqichda aniqlash samaradorligini oshiradi va asossiz dori muolajalari tayinlanishining oldini oladi.